

20.3.2015

Asia: Luonnos tasavallan presidentin asetukseksi Suomen ulkomaanedustustojen sijaintipaikoista ja konsulipalvelujen järjestämisestä ulkoasiainhallinnossa

Ulkoasiainministeriö

Kansalaispalvelut

Ulkoasianministeriö on 27.2.2015 pyytänyt Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitukselta lausuntoa valmistelemastaan luonnoksesta tasavallan presidentin asetukseksi Suomen ulkomaanedustustojen sijaintipaikoista ja konsulipalvelujen järjestämisestä ulkoasiainhallinnossa. Pyydettyä lausuntona kirkkohallitus esittää seuraavaa:

Koska kaikkia konsulipalveluja ei enää anneta kaikissa edustustoissa, tulee näitä palveluja antavien edustustojen sijaintiin kiinnittää huomiota. Tällä on erityisen suuri merkitys niiden palveluiden osalta, jotka edellyttävät henkilökohtaista asiointia sekä palveltaessa hädänalaisessa asemassa olevia ja sosiaalisia palveluja tarvitsevia.

Joidenkin maiden osalta matkat muodostuvat esimerkiksi passiasioiden hoitoon kohtuuttoman pitkiksi ja kalliiksi. Tällaisia maita ovat esimerkiksi Uusi Seelanti, jossa asuvien suomalaisten tulisi matkustaa Australiaan. Myös Kanadassa ja USA:ssa sekä Etelä-Amerikan maissa matkat saattavat muodostua esteeksi konsulipalveluiden saatavuudelle. Passin hankinnan osalta liikkuvat passiyksiköt ovat osoittautuneet erinomaiseksi ratkaisuksi. Tämän palvelumuodon laajentaminen on erityisen tarpeellista niillä alueilla, joissa konsulipalvelut ovat kaikkein vaikeimmin saavutettavissa.

Konsulipalvelut hädänalaisessa asemassa oleville kuuluvat kaikkien edustustojen tehtäviin. Konsulipalveluja tarjoavien edustustojen määrän vähenemisen myötä myös merkittävä osa konsulipalvelujen asiantuntemusta siirtyy näitä palveluja tarjoaviin edustustoihin. Tästä huolimatta kaikkien edustustojen tulee kuitenkin säilyttää riittävä valmius ja asiantuntemus hädänalaisessa asemassa olevien palveluun.

Suurissa suomalaisyhteisöissä on konsulipalveluiden tarve suurinta ja edellyttää myös sisällöllisesti laajaa ammattitaitoa. Tällaisia yhteisöjä on esimerkiksi Espanjassa, jossa pysyvästi asuu noin 13 000 suomalaista ja talvikautisin heidän määränsä nousee yli 20 000. Suurin osa heitä asuu Aurinkorannikon alueella, jossa heitä palvelee vain Malagan kunniakonsulaatti. Sen mahdollisuudet palvella hädänalaisessa asemassa

olevia ovat hyvin rajalliset. Heidän lisäksi siellä on runsaasti suomalaisia sosiaalisia palveluja tarvitsevia, jotka mm. kielitaidon puutteen vuoksi turvautuvat Malagan kunniakonsulaatin ja Aurinkorannikon suomalaisen luterilaisen seurakunnan palveluihin. Sosiaaliset palvelut kuuluvat ensisijaisesti Espanjan sosiaaliviranomaisille, mutta käytännössä usein siirtyvät seurakunnan diakoniatyön hoidettaviksi ja hädänalaisten palveluna kunniakonsulaatin tehtäviksi.

Konsulipalvelujen tarve edustustojen toimialueilla tulisi säännöllisin väliajoin selvittää ja sen mukaisesti sijoittaa konsulipalveluihin perehtyneitä virkamiehiä niihin edustustoihin ja tarpeen mukaan myös kunniakonsulaatteihin.

Niiden edustustojen ja kunniakonsulaattien toimialueilla, joissa asuu runsaasti ulkosuomalaisia, tulisi konsulipalvelut turvata riittävän hyvin ja jos mahdollista sisällyttää niihin myös sosiaalipalveluja yhteistyössä suomalaisten ja paikallisten viranomaisten, seurakuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kirkkoneuvos

Leena Rantanen

Kirkon ulkosuomalaistyön johtaja

Ilkka Mäkelä